

Uměleckoprůmyslové museum v Praze Výroční zpráva za rok 2007

Obsah)

I. Úvodní slovo ředitelky: 122. rok existence Uměleckoprůmyslového musea v Praze
Helena Koenigsmarková, ředitelka

II. Prezentace sbírek)

Dušan Seidl, vedoucí

- přehled výstav
- zahraniční výstavy a zápůjčky
- návštěvnost výstav
- ediční činnost

III. Výchovně vzdělávací činnost)

Vladimíra Sehnalíková, muzejní pedagožka

IV. Knihovna UPM)

Jarmila Okrouhlíková, ředitelka knihovny

V. Finanční hospodaření UPM)

Evžen Balaš, administrativní ředitel
Milan Košťál, ekonom

I. Úvodní slovo ředitelky: 122. rok existence Uměleckoprůmyslového muzea v Praze

Rok 2007 se pro další vývoj muzea stal rokem významným, neboť po prakticky téměř sto letech snahy získat pro sbírky více prostoru (již v roce 1913 byl zakoupen rohový pozemek pro stavbu administrativní budovy) byly po usnesení vlády č. 87 z roku 2003 (Koncepte účinnější péče o movité kulturní dědictví na léta 2003 – 2008, řešení prostorových problémů státních sbírkových institucí) přijaty i **investiční záměry UPM**. Úzce spolu souvisejí, neboť obnova historické budovy je možná v úplnosti až s možností uložit sbírky v novém pracovišti. Proto naše investiční záměry znějí: Nový depozitář v Praze a Rekonstrukce historické budovy UPM. K započetí jejich realizace dojde v roce 2008 po registraci (ISPROFIN) s termínem ukončení 2012/13.

V závěru roku se také po dvouletém vyčkávání podařilo podepsat **smlouvu na převzetí sbírky Muzea textilu v České Skalici** se správcem konkurzní podstaty podniku TIBA, jehož se sbírky staly součástí v 70. letech, i když jejich původ je v soukromé sbírce Maria Stadlera, jenž pracoval jako návrhář v Sochorově textilce ve Dvoře Králové a zejména v období první republiky nashromáždil významné artefakty. Později byla sbírka směřována hlavně na technologii textilního potisku. Vzniká tak pobočka UPM - Muzeum textilu v České Skalici. Ve stejné době také bylo UPM vyzváno MK k vyjádření, jak by bylo možné udržet některé aktivity Design centra ČR (DC), které bylo ke konci roku zrušeno svým zřizovatelem Ministerstvem průmyslu. UPM vypracovalo návrh **metodického centra designu**, které by v souladu s koncepcí metodických center státních příspěvkových organizací mohlo udržet zejména vzdělávací, organizační a výstavní činnost DC. Vzhledem k tomu, že v závěru jednání již v roce 08 k přijetí návrhu nedošlo, vzniká posléze Designcabinet se sídlem v Nadaci ABF v Praze, s nímž UPM uzavřelo smlouvu na vybavení prostor s možností využívat výstavní prostor.

Vzhledem k plánovaným zásadním změnám v uložení sbírek v budoucím depozitáři byl také jedním z hlavních sledovaných úkolů plán **digitalizace sbírek** a přepisu do systému Demus, který zajišťuje Centrum dokumentace sbírek (ved. Filip Wittlich), a to za přispění prostředků z ISO MK na nákup nového serveru pro komplexní a systémové zajištění podmínek pro další vytváření a provozování náročné databáze. Ze stejného zdroje bylo financováno skenování 80 000 inventárních karet určených pro přepis. Cílem je získat aktualizovaný přehled o uložení sbírek k přípravě logistického plánu a plánu jejich dalšího uložení a využití, což bude též předmětem hlavní činnosti v roce 2008. Ve **fotodílně** UPM bylo zhotoveno (tzn. vyfotografováno popř.naskenováno, převedeno z formátu RAW do formátu TIFF, upraveno a archivováno) 5324 foto sbírkových předmětů, které v 90% většině jsou vhodné i pro použití pro tisk, a upraveno dalších jinak získaných foto ze sbírek v počtu 1129 kusů. Zároveň fotodílna dokumentuje pro archiv všechny muzejní akce a expozice, včetně mimopražských (G. Urbánek, O. Kocourek, J. Homola).

Dokončena byla také první etapa **lustrace sbírek** z hlediska jejich případné provenience z majetku obětí holocaustu ve spolupráci s Centrem pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války při Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky (ředitelka se stala také členem Rady tohoto projektu). Jejím výstupem je publikace *Návraty paměti* autorů Heleny Krejčové a Mario Vlčka, věnovaná ve valné většině předmětům z porcelánu, která byla slavnostně pokřtěna ve studovně UPM dne 30. srpna. Tento den byl i významným životním jubileem pro ředitelku muzea a křest knihy pro ni velkým darem, neboť opět posunuje naše znalosti o původu muzejních sbírek a nejenom jejich lustraci, ale zároveň zbavením anonymnosti původu jejich částečnou rehabilitaci ve sbírkách, kam přišly formou násilného aktu v důsledku politického vývoje po roce 1948 resp. 1945 resp. 1938. Součástí projektu byla také mezinárodní konference v Liberci na téma plnění

závazků washingtonské smlouvy, kde se aktivně zúčastnila ředitelka jako vedoucí jednoho z odborných panelů

Lustrace sbírek zůstává i nadále naším závažným úkolem kromě další evidenční práce a **inventarizace**, kdy bylo prověřeno 15085 předmětů, zejména sbírka textilu, módy a hraček (11412 textil, 1360 hračky). Tato byla nařízena v důsledku výměny správkyně depozitáře a zjištěných nesrovnalostí a, bohužel, i ztrát, které byly nahlášeny Policii ČR. Vyšetřování nebylo v kalendářním roce ukončeno. Přeplněnost depozitářů a tím i nepřehlednost uložení sbírek je důsledkem dosud neřešeného prostorového vybavení muzea viz. výše. Zároveň je v depozitářích stále velký provoz s přípravou vlastních výstav, ale i četných zápůjček na výstavy v zahraničí (11 akcí a 329 exponátů) i doma (celkem 65 smluv na 1115 exponátů). Dlouhodobé zápůjčky do různých expozic vykazují 13 nových smluvních podkladů. Zápůjčky pro akce UPM tvořily 16 smluv o 488 položek předmětů (ved. odd. evidence Jana Croy). UPM je také pověřeno vydáváním osvědčení podle **zákona č.71/1994 Sb.**, o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, kdy vyřídilo 494 žádostí a podle znění pozdějších předpisů pro vývoz z území ČR na dobu určitou vydalo 3 osvědčení.

Akvizice sbírek jsou zaměřeny zejména na doplňování o významné předměty a dokumentaci v souvislosti s institucionálním grantem, kdy je třeba vyzvednout dar syna architekta Otto Rothmayera, Jana Rothmayera a jeho ženy, kteří věnovali do sbírek rozsáhlé soubory kreseb, návrhů, dopisů, fotografií, ale i vzácných předmětů, souvisejících se životem a aktivitami tohoto významného architekta a okruhu jeho přátel, mezi něž patřil např. i Josef Sudek. Vztah k rodině byl budován léta kurátory muzea, ale i zásluhou, bohužel v tomto roce zesnulé, Jany Hornekové, která se v posledních letech, stejně jako v loňském roce i vedení UPM, snažila o získání Rothmayerovy vily pro stát, což se v závěru roku podařilo díky iniciativě pana ministra kultury Václava Jehličky, byť vilu vykoupilo město Praha.

Z fondů pro výjimečné nákupy MK se podařilo pro historické sbírky získat nádobu z kokosového ořechu ve stříbrné montáži ze 17. století a plakát Luďka Maroda, jichž se již na trhu neobjevuje tolik. Z vlastních zdrojů se muzeum zaměřilo zejména na předměty doplňující naše sbírky pro výstavu Biedermeieru v roce 08, zejména český porcelán, ale i doplňování typických zařizovacích předmětů z období druhé poloviny 20. století. S tím také souvisí podpora projektu Husákovo 3 + 1, pořádaného VŠUP, kdy muzeum nabídlo možnost uchovat shromážděný materiál pohromadě pro případné další využití. Potěšující jsou dary dlouholetého dáorce MUDr. Jiřího Emlera, ale i dary žijících autorů, pro které je čest mít své dílo zastoupeno ve sbírkách UPM. Tyto a i přímé dary z produkce skláren či porcelánek jsou mimo jiné výsledkem dobrého kontaktu jednotlivých sbírek s veřejností, odbornou i laickou. V posledním případě je vždy výstava na určité téma, jako Móda 70.let důvodem k rozmnožení sbírek oděvů a dalších předmětů, které přinášejí inspirovaní návštěvníci. Rozsáhlé autorské dary eviduje sbírka fotografie, ale i užité grafiky. Ta byla zaměřena také na zisky pro dokumentaci dalšího zpracovávaného období pro výstavu Československé účasti na EXPO Brusel 58, kdy mezi nejvýznamnější patřil nákup pozůstalosti grafika Jiřího Rathauského, mimo jiné i autora informačního systému pražského metra. Významnou akvizicí pro sbírku současného textilu byl nákup tapiserie „Z boku“, která byla podle návrhu Vladimíra Kokolii utkána v Moravské gobelinové manufaktuře ve Valašském Meziříčí v rámci projektu Actual Textil Art. Dokumentaci soudobé módy obohatil dar z módního domu Taiza. Akvizice pro sbírku nábytku byly také zaměřeny zejména na doplňování období 20. století pro novou studijní expozici nábytku na zámku Kamenice nad Lipou. Celkem bylo pro UPM získáno 124 přírůstkových položek, které tvořilo 1834 předmětů či souborů, z toho dary 89 položek. Návrhy na nákup jsou buď předkládány Poradnímu sboru UPM či vyřizovány per rollam.

Péče o sbírky. Restaurátorské oddělení pod vedením Petra Špačka průběžně pečuje nejen o fyzický stav všech předmětů v pohybu, ale sleduje i podmínky jejich uložení v hlavní budově a depozitářích. Bylo provedeno 974 běžných konzervátorských zásahů a 92 předmětů prošlo

restaurováním zásadního významu. Při zápůjčkách sbírek je často nutná externí spolupráce, kdy díky grantu z ISO MK byla zásadně restaurováno 12 předmětů zásadního významu pro plánovanou expozici NG ve Schwarzenberském paláci (08) a oděvů pro výstavu Pražské salóny v roce 09. Z těchto prostředků také pokračuje záchranný výzkum a restaurování dvojtěnných barokních skel, podmaleb a portrétních siluet externistkou Evou Rydlovou (studie o tomto problému byla publikována v Journal of Glass, 49/2007, Corning Museum of Glass, USA). Z fondu ISO také byla realizována další etapa uložení těchto předmětů v klimatizovaných speciálních vitrínách, zásadně zlepšeno uložení historických oděvů v nových krabicích a úložných systémech, pořízeny byly další dvě úložné skříně na moderní tapiserie v Kamenici nad Lipou, kde také byla úložným zařízením vybavena první část studijního depozitáře nábytku 20. století. Při všech těchto akcích je třeba ocenit aktivní a iniciativní spolupráci správy budov, zejména Jaroslava Švehly a technické skupiny.

Prezentace sbírek. Z vlastních sbírek byla v hlavní budově uspořádána výstava Družstevní práce/Sudek – Sutnar, která přecházela ze závěru roku 06 (její doprovodná publikace získala cenu MK Nejkrásnější česká kniha v kategorii výtvarných katalogů (ed. Lucie Vlčková, grafik Štěpán Malovec)) a výstava Česká móda 70.let, ukončená až v roce 08. Podle naší výstavní politiky jsme pak poskytli výstavní sál pro jednu výstavu ze zahraničí: Japonský plakát dnes, která byla také výsledkem spolupráce UPM s příbuznými muzei v zahraničí, kdy jsme náklady na tuto výstavu sdíleli s muzei v Mnichově, Curychu, Berlíně a Frankfurtu, včetně vydání katalogu, jehož grafická úprava (Štěpán Malovec) a tisk byla v gesci muzea. Další dva tituly byly věnovány současnému designu a užitému umění, velmi návštěvnicky úspěšná byla výstava grafika Michala Cihláře a Veroniky Richterové, která pracuje s plastem. Jako doprovodnou výstavu k akci Designblok jsme zvolili novou designérskou tvorbu pro sklárny Moser 10/ 150, poslední desíletí stopadesátileté tvorby. Druhým rokem jsme poskytli prostor pro oceněné designery v cenách Grand Czech Design, kde je UPM partnerem projektu a mnoho kurátorů včetně ředitelky členy Akademie designu. Podpora současného designového hnutí je naším prioritním úkolem, aby byla možnost dokumentovat tuto sféru pro budoucnost. Návštěvnost hlavní budovy činila 67100 registrovaných návštěvníků, v galerii Josefa Sudka to bylo 2939 návštěvníků.

Jen nedostatek vlastních rozměrnějších výstavních prostor nás vede k tomu, že pro větší projekty musíme hledat další partnery. Tak bylo naší ctí žádostí přivést do Prahy také výstavu České sklo 1945-1980, která vznikla v zahraničí, ale s naší účastí. Pražská rozšířená verze (doplněna o další exponáty z českých sbírek) byla pod titulem Tvorba v době mizérie a iluzí představena za podpory Steinberg Foundation z Vaduzu ve Veletržním paláci ve spolupráci s Národní galerií. Ve spolupráci s Muzeem východních Čech v Hradci Králové dostala příležitost sbírka historického skla účastí v projektu Ignác Preissler – barokní malíř skla a porcelánu, kde bylo možné prezentovat i zásadní výsledky restaurátorské a výzkumné práce. K výstavám bylo vydáno v gesci **edičního úseku** 5 doprovodných publikací k výstavám (viz. separátní výkaz), ve spolupráci se zahraničními partnery dva tituly k výstavám ve Španělsku a Japonsku. Technická redaktorka Alena Bártová krom toho ještě edituje všechny popisky a texty k výstavám a expozicím, koriguje texty pro audioprůvodce atd. a vede agendu reprodukování exponátů ze sbírek UPM (91 žádostí, z toho 40 zahraničních). Výměnou za poskytnutá repropráva získáváme významné tituly pro knihovnu UPM (97).

Oddělení komunikace zodpovědně zajišťuje veškeré akce UPM včetně dalších menších akcí jako byla prezentace ve stálé expozici Oděvu Markéty Lobkowiczové rozené Dietrichsteinové (restaurátorská práce V. Otavské pro zámek Mikulov), nové akvizice tapiserie VI. Kokolii, kolekce Ring ring ring (soutěž na titanový prsten pro firmu Tactoo, kdy jedna sada připadá UPM) a výstavy Ornamentální rytiny v UPM. Poslední výstavou v expozici bylo Argentinská tradice pití maté ve spolupráci s vyslanectvím Argentinské republiky v ČR. PR pracovnice Markéta Pravdová také spolupracuje s pobočkami a dalšími partnery, s nimiž UPM akce

pořádá, jako např. NG, Designblok. Zajišťuje také propagaci Muzejní noci v UPM, kdy byla zatím rekordní návštěvnost 8460 návštěvníků, pro které také spolu s **muzejní pedagožkou** (viz. vlastní zpráva V. Sehnalíkové)) zajišťuje zvláštní program, nejenom běžné procházení expozice, stejně jako jejich produkci Veronika Pecová.

V **zahraníčí** jsme prezentovali ve Valencii speciálně připravenou výstavu pro nové muzeum MUVIM pod titulem Praha zábavná 1900 – 1930. Výjimečná byla také výstava sestavená na žádost Spolku Cáchy – Praha pro Dómské muzeum v Cáchách u příležitosti sedmiletých poutí ze sbírky poutních odznaků v UPM. Zaměřená byla na vztah Praha – Cáchy v poutnictví a během doby jí tak shlédlo tisíce návštěvníků. V Japonsku putovala výstava plakátů Alfonse Muchy organizovaná MG Brno, zásadní zápůjčka byla pro výstavu Ilustrací dětských knih tamtéž. Mezi zásadní zápůjčky též patřil konvolut jedinečných předmětů z období biedermeieru pro pokračování výstavy The Invention of Simplicity se zastávkami v Albertině ve Vídni, Deutsches Museum v Berlíně a v Louvru v Paříži. Další etapu tentokrát v USA také provázela naše zápůjčka pro výstavu Victoria and Albert Museum Modernism, tentokrát ve Washingtonu. Celkově bylo do zahraničí vysláno 329 exponátů na 12 akcí. Všechny exponáty doprovází kurýr muzea a jsou vybaveny registrarem muzea Ivanou Quilezovou.

Záslužnou práci v propagaci české fotografie v gesci kurátora Jana Mlčocha také vykonává i malá výstavní síň z bývalém bytě sourozenců Sudkových na Úvoze, kde byly opět představeny tři vynikající, byť velmi malé, soubory z děl D.J. Růžičky: Amerika, Jana Lukase a Emanuela Kimla. Návštěvnost 2939 osob. Sběrka fotografie také konečně dostala sic dočasné, ale lepší uložení v nově získané prostora v hlavní budově. V jednání byla výstava Česká fotografie 20. století v KAH Bonn, pro změnu ředitele odložena na další rok.

V pobočce na zámku **Kamenice nad Lipou** byla vytvořen studijní depozitář a k němu v přilehlé chodbě „naučná stezka“ designu nábytku ve 20. století (Daniela Karasová, arch.Karel Lapka). Kromě této expozice přístupné návštěvníkům jsou další expozice ve spolupráci s Městským muzeem zaměřeny na současnou hračkářskou tvorbu, která vrcholí již třetím ročníkem Hračkobraní. Zde kromě výstav středních škol, které se zabývají hračkou, je v několika červencových dnech uspořádán v gesci Městského muzea festival výrobců hraček, zejména z přírodního materiálu, kdy mají návštěvníci kromě bohatého programu různých představení si zakoupit hračky přímo od výrobců. V rámci festivalu proběhlo již druhé setkání zástupců výroby, unie výtvarníků, kurátorů, sběratelů atd. na téma budoucnost českého hračkářského průmyslu s aktivní účastí ředitelky UPM. Zámek byl vybaven dvojjazyčným audioprůvodcem, neboť návštěvník se v zámku může pohybovat v přízemní části a sklepeních samostatně, prohlídku studijního depozitáře zajišťuje správce zámku Jiří Šimánek a správce depozitáře Martin Grill, oba vzorně o stav a chod zámku pečují, včetně údržbáře Jindřicha Melichara.

Návštěvnost zámku stoupla na 11226 registrovaných osob.

Všechny akce oddělení prezentace sbírek zajišťuje jeho vedoucí Dušan Seidl, který také je často i autorem jejich instalace a koncepce (např. výstava Moser či Družstevní práce).

Odborná práce. Kromě zásadní práce se sbírkami, přípravou výstav, uložením, zpracováním, inventarizací se kurátoři (čtyři sbírková oddělení) angažují v mnoha dalších odborných projektech i mimo muzeum, jsou členy odborných a nákupních rad a poradních sborů, včetně ředitelky. UPM bylo v roce 07 nositelem několika výzkumných a vzdělávacích grantů., podpořených MK, MŠ, GA UK a GAČR. Institucionální grant MK InSTITUTE moderního designu v Čechách ve 20. století je zásadním zdrojem pro nasměrování vědeckovýzkumné a výstavní činnosti všech odborných oddělení muzea s výstupy ve výstavách, v publikacích a přednáškách a je třeba vyslovit politování, že tyto výstupy (výstavy a přednášky) často nejsou uznány jako kompatibilní se standardy pro vědu a výzkum, takže nám nejsou započítány přesto, že mají velkou vzdělávací hodnotu. Při tom např. katalog specializované výstavy je výsledkem dlouholetého výzkumu nikoliv však exaktní, ale humanitní vědy, v tom je ten

problém a doufáme, že bude do budoucna řešen. Cílem projektu je souhrnná publikace a využití zpracovaných etap životního stylu 20. století v rozšířené stálé expozici UPM.

Na sbírce grafiky a na centru dokumentace sbírek byla zodpovědnost za účast v projektu Culture 2000 pod názvem Ornamental Prints, jehož nositelem bylo MAK ve Vídni a druhým partnerem byla Kunstbibliothek v Berlíně. Výsledkem úspěšné spolupráce bylo zpřístupnění databáze na webových stránkách, digitalizace sbírky, drobná publikace a výstava v každé instituci. Neposlední významem bylo i prohloubení odborných a pracovních vztahů s těmito institucemi. Dalšího grantu, tentokrát publikačního, který navazoval na výzkumný, totiž edičního pro publikaci Umění biedermeieru v českých zemích, se účastnil opět kolektiv kurátorů pod vedením nositele grantu Radima Vondráčka.

Na UPM byl také přenesen grantový projekt „Čínské umění z moravských veřejných sbírek“ Filipa Suchomela (dříve MG), jehož znalosti byly odborně využity pro reinstalaci asijského porcelánu v expozici UPM v zámku v Klášterci nad Ohří (návštěvnost 17095). V závěru roku také byla zahájena repase a výměna vitrín v této části expozice a zároveň pro novou instalaci porcelánových předmětů identifikovaných jako majetek obětí II. světové války. Ukončení v roce 2008.

Mimo grantový systém probíhaly další odborné úkoly zejména v historické sbírce skla vedle průzkumu díla Ignáce Preisslera (Helena Brožková) to je historie harrachovské sklárny v Novém Světě v Krkonoších (Jan Schöttner), částečně ve spolupráci s Glasmuseum v Pasově (Jan Mergl). Zásadním výzkumným projektem byla příprava a katalog výstavy Módy 70.ých let Konstantiny Hlaváčkové. Nositelem dalších výzkumných a edičních grantů je Lucie Vlčková v rámci pokračování své doktorské práce. UPM podporuje další vzdělávání svých zaměstnanců zejména v doktorandských řízeních (J.Fronek, J.Schöttner, F.Wittlich, L.Zadražilová), tak doplněné vzdělání v muzeologických kurzech – na Masarykově universitě v Brně (M.Stříbrný) nebo při kurzech muzejní propedeutiky AMG. Rozsáhlá je také přednášková činnost nejenom v rámci přednáškových úterků v UPM, zaměřených na téma probíhajících výstav a významných sbírek UPM, ale i cykly z dějin uměleckého řemesla a konzervátorská témata pro střední a vysoké školy či další instituce.

Rok 2007 byl rokem generálního shromáždění ICOM a protože se konalo v blízké Vídni účastnili se ho za přispění Českého výboru ICOM všichni aktivní členové odborných komisí: textil (E.Uchalová, K.Hlaváčková), sklo (M.Hlaveš), historické interiéry (D.Karasová) a užité umění a design (H.Koenigsmarková). Každý z nich s odborným referátem. V listopadu se ředitelka opět účastnila setkání muzeí pro design MUSCON, které se konalo v Nizze a kde bylo možné představit vlastní výstavní projekty a seznámit se s jinými, při této příležitosti jsou často získávány výměnné tituly a další spolupráce s partnerskými muzei stejně jako v rámci ICOM. Ve Vídni se také ve stejnou dobu konalo zasedání mezinárodní společnosti Světlo a sklo, jíž ředitelka předsedá. Významným impulsem pro posílení kontaktů se zahraničními partnery a pro prohloubení odborné a jazykové kompetence se stal evropský program Leonardo da Vinci Mobility- Education and Culture, Lifelong Learning Programme, z nějž získalo UPM dotaci pro zahraniční stáže mladších zaměstnanců v partnerských institucích v Evropě, kam vyjedou v roce 08 (koordinátorem byla Alice Řiháčková).

Rokem 2007 ukončila limitované období pozice hlavního kurátora 4 roky, které dokonce bylo o něco delší, Eva Uchalová, jíž patří velké poděkování za skutečně obětavou a iniciativní spolupráci nejenom u plánovaných akcí, ale i mnoha neplánovaných a zejména za supervizi a tvůrčí přístup v rámci Institucionálního grantu UPM.

Poděkovat chci všem složkám muzea včetně poboček za celoroční práci, a znovu bych chtěla vyjádřit své politování, že všechny ty, jejichž odváděná práce je skutečně nadstandardní, od technické skupiny, ekonomického oddělení, oddělení prezentace sbírek, restaurátorského oddělení a dalších odborných složek, nemůžeme odměnit nejenom tak, jak by si to zasloužili a představovali oni, ale ani my. Jsme stále vázáni platovými tabulkami a limitem na mzdy.

Ušetřit či vydělat je při nárocích, které jsou na nás kladeny, abychom se mohli chovat jako muzeum evropské úrovně, je za této situace nemožné. Chci poděkovat také firmám, s kterými spolupracujeme na zajištění chodu a služeb muzea: firma Ivan Pospíšil – IPSO, ostraha a dozor objektu, firma Reno (majitel Pavel Sedláček , provozovatelé Miloš Klikar a Jiří Netáhlík) – muzejní kafetérie a cattering, firma Naga - Modernista – muzejní obchod (prodejce Natalie Kubizňáková) a firma Bezchleba – úklid. I bez jejich spolupráce by nemohlo muzeum pokrývat všechny své bohaté aktivity, pro něž ani není v této zprávě dostatek místa.

PhDr. Helena Koenigsmarková
ředitelka

II. Prezentace sbírek)

Přehled výstav)

Hlavní budova)

Družstevní práce: Sutnar – Sudek (15. 12. 06 – 18. 2. 07)

Progresivní vizuální styl, který Družstevní práci reprezentoval, prosazoval její ideje a zboží, byl dílem Ladislava Sutnara v kongeniální spolupráci s Josefem Sudkem. Výstava byla zaměřena na spojení fotografie s novou typografií, které zde zastupují realizace propagačních tiskovin, časopisů, kalendářů a knih. Kromě prací těchto dvou osobností výstava představuje také díla autorů z okruhu Družstevní práce – Emanuela Frinty, Antonína Pelce, Jaroslava Švába, Adolfa Hoffmeistera a Toyen. Expozici doplnily ukázky užitého umění z produkce Krásné jizby – nápojové a jídelní soubory Ladislava Sutnara, kovové stolní doplňky Bohumila Južniče či koberec Antonína Kybala.

Czech Grand Design – Výroční ceny Akademie designu České republiky 2006. (27. 2. – 4.3. 07.)

Výstava výročních cen Akademie designu České republiky. Ceny byly uděleny v osmi kategoriích: Designér roku v kategoriích produktový design, oděvní design a grafický design, Módní fotograf roku, Objev roku, Prodejce roku, Výrobce roku, Síň slávy.

Japanese posters - today / Japonský plakát – dnes (15.3. – 6.5.07)

Výstava představila přes stovku japonských plakátů posledního desetiletí ze sbírky DNP Archives of Graphic Design, Tokyo, kterou společně připravilo UPM s Die Neue Sammlung v Mnichově. Po premiéře v Mnichově, následovalo uvedení v Zürichu, Frankfurtu, nyní v Praze a poté Berlíně. K výstavě byl vydán kompletní německo-anglický katalog a v Praze k němu přibude česká verze. Ve spolupráci Dai Nippon Printing Co. Ltd., Die Neue Sammlung – Staatliches Museum für angewandte Kunst

Zvěrnosnubnost, Michal Cihlár a Veronika Richterová (24.5. – 26.8.07)

Výstava byla pojatá jako dvojitá retrospektiva děl zhotovených rozmanitými technikami, ale vždy inspirovaných zvířetem. Nekonvenční výstava návštěvníkům představila nejen první obrázky zvířat malované v útlém dětství, ale i prestižní zakázky posledních let. Volné umění tak plynule přechází do umění užitého a vrací se zpět k nečekaným experimentům. Výstava byla i ohlédnutím za Cihlářovou devítiletou spoluprací se ZOO Praha, jež svou nezaměnitelnou image čerpala právě v jeho linorytovém rukopisu. K výstavě je vydán i obsáhlý 128 stránkový katalog s téměř třemi stovkami zvířecích reprodukcí od aligátora po žraloka.

Moser 10/150, poslední desetiletí stopadesátileté tvorby (13.9. – 18.11.07)

Výstava byla připravená ke 150. výročí vzniku sklárny a představila novinky posledního desetiletí, kdy MOSER zavedl řadu nových designových kolekcí navržených předními designéry nápojového a stolního skla, v posledních dvou letech např. kolekce Jiřího Šuhájka (Lotosový květ, Kola, Anděl, Křídla a Isabel), Jana Mareše (Triumf, Casanova, Seattle, Král a Královna), Františka Víznera (Eclipse a Linea), René Roubíčka (Trendy, Evergreen a Mirage), Ingrid Račkové a Davida Suchopárka (De Luxe, Volcano, Sonnet a Vlna), Jana Čtvrtníka (Bolero a Flamenco) a Petra Vadury (Sun, All the Jazz, Vera). Představen byl i výběr z nových rytin rytců Vladimíra Skály, Milana Holubka, Tomáše Lessera, Vlastimila Sellinger a Mariana Staňka.

Kytky v popelnici. Česká móda 70. let (13. 12.07 – 19. únor 08)

Výstava znamenala pokračování cyklu oděvních výstav pořádaných Uměleckoprůmyslovým museem v Praze. Díl věnovaný 70. letům měl za cíl představit životní styl tohoto desetiletí na oděvech a oděvních doplňcích československé a zahraniční výroby, ale i produktech domácích švadlen. Toto období je z hlediska světového vývoje velmi bohaté a zároveň v mnoha ohledech přelomové. V oblasti módy se naplno projevil tendence, které se zrodily na konci 60. let, ale teprve v tomto desetiletí se plně rozvinuly např. návaznost na myšlenky hnutí hippies. Šatníky se zaplnily oblečením z džínoviny všech forem a oděvy inspirovanými lidovým uměním a orientální kulturou. Současně

s těmito trendy se rozvíjel romantický retrostyl ohlížející se za 30. léty 20. století a diskotékové oblečení vycházející ze současných amerických filmů. Od druhé poloviny desetiletí společně s punkovým hnutím se zrodil oděvní styl propagující násilí. Tradiční vysoká móda byla zásadně ovlivněna módou ulice. Také feminismus měl co říci k současnému vývoji.

Všechny tyto tváře oděvní kultury 70. let, které měly svůj původ v západní Evropě nacházely odezvu v komunistickém Československu, i když v deformované poloze vynucené odlišnou ideologií a zaostalým spotřebním průmyslem.

Výstavu doplní módní fotografie Freda Kramera a fotografie zachycující všední život období normalizace ze sbírek UPM.

Ve stálé expozici)

září: *Ornamentální předlohy ve sbírce UPM* – místo stálé expozice fotografie

říjen – *Nová expozice fotografie*

prosinec: *Argentinská tradice pití maté* – ve velké vitrině ve stálé expozici

Galerie Josefa Sudka)

Drahomír Josef Růžička: Amerika (25. 1. – 22. 4)

Jan Lukas (1915 České Budějovice—2006 New York) (7. 6. – 2. 9)

Emanuel Kimla: Fotografie (11. 10– 13. 1)

Mimo budovu)

České sklo 1945–1980 / Tvorba v době mizérie a iluzí

Czech glass 1945–1980 / Design in the age of misery and illusions

Veletržní palác, spolupřadatel Národní galerie , (27. 4. – 23. 9)

Zásadní výstava představila soubor moderního skla čítající čtyři sta exponátů s důrazem na proměny tvůrčích tendencí ve složité poválečné době poznamenané nesvobodou výtvarníka na jedné straně a snaze státu včlenit volnou sklářskou tvorbu do oficiálního a podporovaného umění. Výstavu koncipoval znalec českého skla dr. Helmut Rieke z Düsseldorfu a vycházel především ze zatím nepublikované sbírky českého skla, kterou vlastní lichtenštejnská nadace Steinberg. Ta ji shromáždila v osmdesátých letech minulého století přímými nákupy z ateliérů čtyřiceti šesti výtvarníků. Výstava se zabývala především dvěma generacemi, které většinou absolvovaly sklářské ateliéry profesorů Jaroslava Holečka, Josefa Kaplického a Karla Štěpána na pražské Uměleckoprůmyslové škole /VŠUP/. Za všechny jmenujme alespoň Stanislava Libenského a Jaroslava Brychtovou, Reného Roubíčka, Pavla Hlavu, Vladimíra Kopeckého nebo Václava Ciglera.

Pořadatelé:

Museum Kunst Palast Glassmuseum Hentrich, Düsseldorf

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Národní galerie v Praze

Corning Museum of Glass, Corning NY

Ignác Preissler - barokní malíř skla a porcelánu, Hradec Králové, Východočeské muzeum,(17.5 - 23.9)

Autoři koncepce výstavy a katalogu přiblížili život a dílo nejen Ignáce, ale i jeho otce malíře Daniela Preisslera (1636 – 1733) a zároveň vyvrátili omyly, které se nad tímto atraktivním barokním tématem nakupily zejména v posledních letech. Kromě skla, porcelánu a podmaleb z majetku UPM v Praze, muzeí v ČR a dalších významných státních i soukromých sbírek (cca 110 předmětů) se v připravované expozici objeví také archivní prameny a grafické předlohy. Pořádalo UPM a Muzeum vých. Čech v Hradci Králové.

Výstavy v zahraničí)

Španělsko, Valencie, MUVIM:

Praha zábavná 1900–1938, 24. 1–19. 3. 2007

pořadatel: MUVIM (Museu valencia de la il-lustracio i de la modernitat), UPM (Museo de artes decorativas de Praga)

publikace k výstavě: španělsko-anglická verze 174 stran,

texty: Filip Wittlich, Petr Štembera, Radmila Kreuzziegerová,

Rakousko, Vídeň, Looshaus:

Jiří Pelcl x design / Subjective x objektive (23. 2. – 16. 3. 2007)

Repríza výstavy z UPM 17. 4. – 10. 6. 2007

Německo, Cáchy, Dómské muzeum:

Středověké poutní odznaky (17.4 – 30.9)

(spojeno s přednáškou na téma, H.Koenigsmarková)

Zápůjčky do zahraničí)

BIB Japan	Mitaka Gall., Tokyo Kosugi Mus., Nikko Kitakyushu Museum,Fukuoka Urawa Art Museum	20.1. – 11.3.2007 14.4. – 27.5.2007 2.6. – 8.7.2007 14.7. – 2.9.2007	1
Alfons Mucha's Posters	Museum Niigata Fukuoka Asia Museum Takashimaya Museum,Tokyo Takashimaya Museum,Yokohama Miyazaki Landes Museum	2.1. – 16.1.2007 17.4. – 27.5.2007 25.7. – 6.8.2007 5.9. – 17.9.2007 2.11. – 9.12.2007	61
L'Espectacle a Praga 1900-1938 (výstava)	MuVIM Valencia	25.1. – 19.3.2007	124
Biedermeier: The Invention of Simplicity	Albertina Vienna Deutsches Historisches Museum Berlin Musée du Louvre	2.2. – 13.5.2007 18.5. – 31.7.2007 5.10.2007 – 14.1.2008	21
Illustration for Children in Czech Republic	Meguro Museum of Art, Tokyo Kariya City Museum, Aichi Niitsu Art Forum, Niigata	10.2. – 8.4.2007 21.4. – 27.5.2007 2.6. – 16.7.2007	100
Creater-Slovak Creative Impact	Design Factory Bratislava	1.3.2007-31.12.2008	1

Modernism: Designing a New World	Corcoran Museum of Art, Washington	17.3. – 28.7.2007	29
Vases with Spouts	Gemeentemuseum Den Haag	30.3. – 30.9.2007	4
Böhmische Pilgerfahrten nach Aachen (výstava)	Domkapitel Aachen Německo	17.4. – 10.6.2007	60
Zeit der tschechische Glaskunst	Glasmuseum Frauenau	15.5. – 15.11.2007	35
Hautnah, Stoffe zum Traumen	Schloss Riegersburg Rakousko	16.5. – 4.11.2007	2
Bayern-Böhmen: 1500 Jahre Nachbarschaft	Haus der Bayerischen Geschichte, Augsburg	25.5. – 14.10.2007	8
Foto-Modernity in Central Europe, 1918-1945	National Gallery of Art, Washington The Salomon R.Guggenheim Museum, New York	10.6. – 3.9.2007 5.10.2007 – 2.1.2008	7
Celkem	12 zápůjček		329 exponátů

Návštěvnost výstav UPM v hlavní budově

Název výstavy	Termín	Kurátor / komisař za UPM Pořadatelé	Návštěvnost, počet osob celkem a průměr denní
Družstevní práce: Sutnar – Sudek 14. prosince 2006 – 18. února 2007	1.1.– 18. 2. 2007	Lucie Vlčková	r. 2006: 937 osob, denně 59 r. 2007: 5466 osob, denně 127 celkem 6403, průměr denně 109
Japonský plakát – dnes, ze sbírek DNP Archives of Graphic Design 15. března – 8. května 2007	15. 3 – 8. 5. 2007	Radim Vondráček	7148 osob, průměr 149 denně
Zvěrstvo	24 .5.–26.8. 2007	Lucie Vlčková	12071 osob + 8460 muzejní noc, celkem 20531, průměr

Zvěrosnubnost Michala Cihláře a Veroniky Richterové 24. května – 26. srpna 2007			250 denně
Moser 10/150 Poslední desetiletí stopadesátileté sklářské tvorby 13. září – 18. listopadu 2007	13. 9.– 18. 11. 2007	Milan Hlaveš	9309 osob, průměr 163 osob denně
„Kytky v popelnici“ Společnost a móda v sedmdesátých letech v Československu 7. prosince 2007 – 17. února 2008	7. 12.– 31. 12. 2007	Konstantina Hlaváčková	4555 osob, průměr 198 osob denně

Ediční činnost)

Publikace vydané UPM)

Japonský plakát – dnes. Ze sbírek DNP Archives of Graphic Design

Česká verze – doplněk anglicko-německého katalogu, připraveného UPM a mnichovskou Die Neue Sammlung ve spolupráci s největší japonskou tiskárenskou společností Dai Nippon Printing Co., Ltd. z Tokia (čj náklad 300 ks, z anglicko-německého vydání UPM 400 ks).

České sklo 1945—1980. Tvorba v době mizerie a iluzí / Czech Glass 1945—1980

Design in an Age of Adversity and Illusion

vydalo UPM ve spolupráci s Národní galerií v Praze, Museem Kunst Palast v Düsseldorfu a Art & Interior (náklad 1500 ks, z toho UPM 500 ks)

Zvěrstvo. Zvěrosnubnost Michala Cihláře a Veroniky Richterové / Beastly Show

Cross-pollination in the Art of Michal Cihlár and Veronika Richterová

vydala společnost Gallery ve spolupráci s UPM (náklad 1000 ks, z toho UPM 25 ks)

Ornamental Prints / Ornamentstiche / Ornamentální rytiny

vydalo Museum für angewandte Kunst Wien ,UPM a Kunstbibliothek Berlin při příležitosti ukončení mezinárodního projektu Ornamental Prints, který podpořila Evropská unie programem Culture 2000 (UPM 840 ks)

„Kytky v popelnici“. *Společnost a móda v sedmdesátých letech v Československu* “*Flowers in the Dustbin*”. *Society and Fashion in Czechoslovakia in the Seventies*
vydalo UPM ve spolupráci s Naga s.r.o. (náklad 1000 ks, z toho UPM 700 ks)

Příprava publikace *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814–1848*

Spolupráce na publikacích a CD (zahraniční vydavatelé):

El espectáculo en Praga 1900–1938

Španělská publikace vydaná Museu Valencia de la Il·lustració i de la Modernitat – MuVIM ve spolupráci s UPM (UPM 100 ks)

Alphonse Mucha – The Czech Master of Belle Époque

vydalo NHK Promotion, Japonsko, ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně a UPM (UPM 50 ks)

Návraty paměti (Centrum pro dok. při Vládě ČR), 250 ks

Výše uvedené práce jsem koordinoval v rámci oddělení prezentace a připravoval smluvní podklady, jednal o podmínkách a realizoval konkrétní úkoly. Mimo to jsem připravoval architektonické řešení dvou výstav (Moser, Družstevní práce/Sutnar-Sudek).

Dušan Seidl, vedoucí oddělení

III. Výchovně vzdělávací činnost)

Programové úterky v UPM, které kromě volného vstupu každé úterý od 17 do 19 hodin nabídly návštěvníkům 39 vzdělávacích programů pro veřejnost (komentovaných prohlídek, přednášek, vernisáží) vztahujících se ke sbírkovému fondu muzea a krátkodobým výstavám, navštívilo 1.545 návštěvníků, což představuje průměrnou návštěvnost 40 osob na 1 program. Byl dokončen přednáškový cyklus Materiály a novými tématy přednáškových cyklů se staly Restaurování a cyklus O čase. Na podzim byl zahájen nový cyklus přednášek Představujeme významné sbírky UPM v Praze. Ke všem programovým úterkům byly připraveny, vytištěny a distribuovány letáčky, plakáty A4 a e-mailové pozvánky.

Ke krátkodobým výstavám v hlavní budově UPM bylo v rámci výchovně vzdělávacího systému Dotkněte se muzea realizováno 5 komplexních aktivních programů.

UPM v Praze navštívilo v tomto roce celkem 17.221 žáků a studentů, tzn. o 14% více než v minulém. Počet školních skupin, které navštívily muzeum, se zvýšil o více než polovinu (341 skupin, což je o 134 tříd (o 65 %) více než v roce 2006 (207 škol).

Celkový počet žáků a studentů ve školních skupinách byl 4.890 žáků a studentů, což je o 1.204 více než v minulém roce. Pro školní skupiny bylo připraveno 30 hodin programů včetně programů pro arteterapeutický ateliér Barevná pastelka nadace Barevný svět dětí, jejichž výstupem byla výstava Řeč věcí prací žáků inspirovaných exponáty muzea v UPM. Novým typem programu pro školy je program Umělecká řemesla spojený s návštěvou restaurátorské dílny nábytku.

Ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze byla realizována desátá výtvarná dílna Moc zvířat k výstavě Zvěrstvo a samoobslužné pracovní listy Na zdraví do sálu skla a keramiky.

Centrum muzejní pedagogiky UPM v Praze realizovalo ve dnech 17. a 18. 5. 2007 ke Dni muzeí celostátní seminář muzejní pedagogiky zaměřeného na výchovu vztahu ke kulturně historickému dědictví, pořádaného katedrou občanské výchovy a filosofie UK v Praze v rámci grantu ESF.

Jeho součástí se stala i prezentace projektů z oblasti muzejní pedagogiky studentů katedry občanské výchovy a filozofie UK v Praze, připravená pro pražská muzea a galerie. Dva z představených programů byly připraveny pro naše muzeum.

UPM v Praze vydalo samoobslužné pracovní listy Moc zvířat do krátkodobé výstavy Zvěrstvo a připravilo samoobslužné pracovní listy Na zdraví do sálu skla a keramiky stálé expozice.

Výtvarný materiál i v tomto roce sponzoroval partner výtvarného ateliéru UPM v Praze, firma KOH-I-NOOR Hardmuth v Českých Budějovicích.

personální zabezpečení)

Koncepci a realizaci projektů ve výchovně vzdělávací oblasti zajišťovala po celý rok externě Vladimíra Sehnalíková, provádění školních a turistických skupin externí průvodkyně Anna Meissnerová do července 2007, od července 2007 byly skupiny prováděny kurátory muzea.

aktivní programy v krátkodobých výstavách)

celkem bylo realizováno 5 komplexních aktivních programů ke krátkodobým výstavám:

spolupráce se školami)

katedra výtvarné výchovy PedF UK v Praze

katedra občanské výchovy a filozofie PedF UK v Praze

VŠUP Praha

pracovní listy a další edukativní tiskoviny pro návštěvníky muzea)

samoobslužné pracovní listy Moc zvířat do krátkodobé výstavy Zvěrstvo

samoobslužné pracovní listy Na zdraví do sálu skla a keramiky stálé expozice

programové úterky v UPM Praha pro veřejnost)

Bylo realizováno 39 programových úterků, ve kterých se uskutečnilo 21 komentovaných prohlídek, 18 přednášek a 1 vernisáž.

Programových úterků se zúčastnilo 1.545 návštěvníků, což je průměr 40 návštěvníků na 1 program.

Hlavními tématy přednáškových cyklů byly materiály, restaurování, hodiny a významné sbírky UPM v Praze.

komentované prohlídky stálé expozice a krátkodobých výstav s průvodcem)

realizováno bylo 6 komentovaných prohlídek stálé expozice nebo krátkodobé výstavy pro objednané školní skupiny.

programy pro školy)

Bylo realizováno 30 hodin programů pro školy včetně 9 hodin programů pro arteterapeutický ateliér Barevná pastelka nadace Barevný svět dětí, jejichž výstupem byla výstava Řeč věcí prací žáků ateliéru inspirovaných exponáty muzea v UPM.

výtvarné dílny)

Moc zvířat

animace výstavy a výtvarná dílna pro veřejnost k výstavě Zvěrstvo ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze spojená s anketou k muzealizaci pro účastníky dílny se konala 3. 6. 2007 od 10 do 18 hodin, práce účastníků dílny byla vystaveny na Muzejní noci. Dílny se zúčastnilo 119 návštěvníků.

vánoční dílna pro veřejnost)

se uskutečnila 8. 12. 2007 ve spolupráci s Michaelou Kalíkovou a byla inspirovaná exponáty výstavy „Kytky v popelnici“ / Společnost a móda v sedmdesátých letech v Československu. Účastníci dílny si vyrobili originální vánoční dárky – bižuterii z netradičních materiálů. Dílny se zúčastnilo 67 návštěvníků.

tématické akce - svátky, atd.)

projekt *Oživená zahrada* (představujeme účastníky keramického symposia v Roztokách...) pokračoval již počtvrté slavnostním jarním otevřením zahrady s vernisáží nových objektů z keramického symposia a setkáním s autory 15. 5. 2007

výstavy)

Řeč věcí

vernisáž 11. 5. 2007

výstava žáků arteterapeutického ateliéru Barevná pastelka nadace Barevný svět dětí jako výstup půlročního projektu návštěv UPM

výstava prací účastníků výtvarné dílny *Moc zvířat*

Muzejní noc 2007)

UPM aneb Úplně plné muzeum

16. 6. 2007

Z jakých věcí běžné denní potřeby se mohou stát muzejní exponáty? A může se jimi zcela zaplnit muzeum? Přijďte se přesvědčit 16. 6. 2007 od 19 do 01 hodin do Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, jak exponáty mohou inspirovat návštěvníky.

projekt rovněž představil některé formy zpětné vazby komunikace návštěvníků s exponáty (výstavu Řeč věcí arteterapeutického ateliéru Barevná pastelka, inspirovaných exponáty stálé expozice i krátkodobých výstav a kolekci digitálních fotografií účastníků výtvarné dílny *Moc zvířat*

aktivity Centra muzejní pedagogiky UPM v Praze)

semináře muzejní pedagogiky:

celostátní dvoudenní seminář muzejní pedagogiky VV KHD pořádaného katedrou spol. věd PedF UK v Praze v rámci grantu ESF

17. – 18. 5. 2007, 24 účastníků

realizace výtvarné dílny k objektovému učení ve výstavě Objective x Subjective Jiřího Pelcla ve výstavním sále, přednáška o struktuře výchovně vzdělávacího systému UPM Dotkněte se muzea

veřejná prezentace a obhajoba programů skupiny studentů IV. ročníku KOVF PedF UK v Praze vytvořených pro pražské muzejní instituce
18. 5. 2007, 25 účastníků (studentů a pracovníků muzeí, pro které byly programy určeny)

výtvarná dílna k objektovému učení ve výstavě Objective x Subjective Jiřího Pelcla ve výstavním sále pro účastníky celostátního semináře VV KHD 18.5. 2007
přednáška o struktuře výchovně - vzdělávacího systému Dotkněte se muzea pro účastníky celostátního semináře VV KHD 18. 5. 2007
Power Pointová prezentace aktivního programu k výstavě Jiřího Pelcla na konferenci designových muzeí

vzdělávání)

muzejní výstavnictví, (distanční studium navazující na Školu muzejní propedeutiky AMG ČR říjen 2006 – červen 2007, ukončila V. Sehnalíková obhajobou práce Koncepce a realizace aktivního programu ke krátkodobé výstavě Japonský plakát – dnes v UPM Praha dne 11. 7. 2007
účast na konferenci Rady galerií ČR k edukativním aktivitám ve Veletržním paláci

publikační činnost)

pracovní listy ke krátkodobým výstavám a muzejním programům(viz výše)

sponzoři výchovně vzdělávacích aktivit 2007)

KOH-I-NOOR HARDMUTH v Českých Budějovicích, patron ateliéru pro návštěvníky,
výtvarný materiál na základě smlouvy ve výši 20 000 Kč

Vladimíra Sehnalíková, muzejní pedagožka

IV. Knihovna)

Knihovna vykazuje v posledních letech ve všech statisticky sledovaných údajích pozvolné změny, které svědčí o změnách v celém oboru, který přináší rychlý rozvoj informačních technologií.

Každoročně mírně ubývá počet návštěvníků knihovny a rychle narůstá počet uživatelů, kteří využívají internetu k využívání služeb knihovny. Vzdůstá počet čtenářů, kteří vyhledávají potřebné informace prostřednictvím katalogu on-line nebo hledají v katalogu Virtuální umělecké knihovny. Zájemci o odbornou literaturu mají tak možnost seznámit se s fondem knihovny rychleji a bez její návštěvy. Oproti loňskému roku se zvýšila návštěvnost webové stránky knihovny o 7 tisíc – na více než 24 tisíc. Snadný přístup k informacím o fondech knihoven v souborném katalogu vede i k zvyšování počtu žádostí o meziknihovní výpůjční službu. V letošním roce bylo žádostí o MVS o třetinu více než loni. Častější jsou také žádosti především o faktografické informace, adresované přímo knihovně nebo prostřednictvím služby "Ptejte se knihovny", kde se Knihovna UPM stala garantem za informace z oblasti výtvarného umění. Pracovníci knihovny zodpovídají i přímé dotazy prostřednictvím elektronické pošty. Rovněž přibývá žádostí o skenování článků nebo částí knih a jejich zaslání elektronickou poštou, nebo uložení na CD. Tuto službu poskytujeme prostřednictvím VPK a pracovníkům UPM. Dá se očekávat, že zájem o tuto službu bude nadále vzrůstat.

Na nákup knih a časopisů bylo vynaloženo o zhruba 100 tisíc méně finančních prostředků než v loňském roce, tedy 382 tisíc korun. 74 tisíc Kč bylo použito na uhrazení spoluúčasti muzea u grantů v programu VISK. Z prostředků institucionálního grantu bylo nakoupeno knih za více než 6 tisíc korun. Nákup knih tvoří pouhých 17,7 % ročního přírůstku. Největší podíl, více než polovinu ročního přírůstku, 64,8 % jsou dary. Výměnou bylo získáno 14,7 % ročního přírůstku. Hodnota výměny činila 99 460 Kč, čistý zisk představoval 3 890 Kč. Zbytek ročního přírůstku – 2,7 % je tvořen publikacemi za reprodukční práva nebo za zápůjčky muzejních předmětů na výstavy.

Knihovna má ke dni 31. 12. 2007 168 840 knihovních jednotek.

Bylo zrevidováno více než 16 tisíc svazků z knižního fondu (časopisů se signaturou IaC, monografií se signaturou B a výstavních katalogů se signaturou KB).

Slibně se vyvíjí spolupráce s ostatními knihovnami. Knihovna UPM byla iniciátorkou společného projektu Virtuální umělecké knihovny, který zaujal svými možnostmi i další specializované knihovny s podobnou skladbou fondů a podobným typem uživatelů. Je potěšitelné, že nyní je zapojeno již 8 knihoven a dá se čekat, že přibudou další knihovny, i zahraniční. Tento projekt umožní v budoucnu rozšíření služeb těchto knihoven veřejnosti. Poskytuje lepší informace o fondech, umožní přetahování záznamů a tím přispěje k větší efektivitě a povede k hlubší spolupráci při jednotném věcném zpracování fondů.

Pracovnice knihovny se aktivně účastní knihovnických akcí, na kterých mají odborné příspěvky s prezentacemi (letos 2) a píší články do odborného tisku (5). Pracují též v různých komisích, např. v komisi pro Vědu a výzkum, v Expertní radě pro Souborný katalog, v Komisi pro věcné zpracování. Více na www.knihovna.upm.

PhDr. Jarmila Okrouhlíková
ředitelka knihovny

V. Finanční hospodaření UPM)

Celkové příjmy Uměleckoprůmyslového musea v roce 2007 činily 65.381.805,- Kč. Dotace od zřizovatele a příspěvky od jiných poskytovatelů (GA ČR, EU Culture a programu Leonardo) činily 51.240.144,-Kč.

Zbývající část ve výši 14.141.661.- Kč byla tvořena z vlastních příjmů.

Z této částky příjmy ze vstupného byly 3.373.699,-Kč

Celkové výdaje Uměleckoprůmyslového musea v roce 2007 činily 65.381.805,- Kč. Z této částky bylo vynaloženo na mzdy 23.590.158,-Kč, 8.094.321 na sociální a zdravotní pojištění a 453.330,- Kč na zákonné sociální náklady. Více než 49 % z celkových výdajů tvořily osobní náklady.

Odpisy v roce 2007 byly ve výši 5.285.065,- Kč (což je 8,1 % z celkových nákladů).

Ze státního rozpočtu byly poskytnuty investiční prostředky ve výši 2.296 tis. Kč.

Z toho: 271. tis. Kč na rozvoj informačního systému knihoven,

175 tis. Kč na zabezpečení objektů kamerovým systémem,

100 tis. Kč v rámci jednotného systému evidence na nákup datového serveru databáze.

DEMUS,

1.750 tis. Kč v rámci preventivní ochrany před nepříznivými vlivy prostředí byly

úložné systémy a rolety do depozitářů UPM .

Hospodaření UPM za rok 2007 bylo vyrovnané.

JUDr. Evžen Balaš
správní ředitel

Zpráva o finančním hospodaření za rok 2007

1.) Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

a) Vnitřní kontroly proběhly dle plánu kontrol. Nedostatky nebyly zjištěny.

b) V roce 2007 neproběhly žádné vnější kontroly. V návaznosti na kontroly provedené v roce 2006 (Finanční úřad pro Prahu 1 a Finanční ředitelství) proběhlo v roce 2007 jen vyhodnocení těchto kontrol.

Zpráva interního auditu UPM bude předána OIAK MK ČR.

2.) Rozpočtové úpravy

V roce 2007 provedl Ekonomický odbor MK 21 úprav rozpočtu. Z toho sedm úprav bylo provedeno bez nároku navýšení dotace.

oblast činnosti	počet úprav	provozní prostředky tis. Kč	investiční prostředky tis. Kč
Věda a výzkum	2	4200	
Tuzemské a zahraniční kulturní aktivity	5	1750	
Program VISK	1	506	271
Úpravy limitu mzdových prostředků	2	1258	
ISO	9	995	2025
Účelové prostředky (kniha roku, výstava)	2	250	

Čerpání provozní dotace bylo rovnoměrné. Účelové prostředky byly čerpány zejména ve 2. polovině roku. Závazné ukazatele rozpočtu byly dodrženy.

V rámci účelové podpory vědy a výzkumu byly od GA ČR poskytnuty finanční prostředky ve výši 505 tis. Kč. Z toho 281 tis. Kč v rámci projektu PhDr. Filipa Suchomela „Čínské umění z moravských veřejných sbírek“ a 224 tis. Kč na publikaci „Umění biedermeieru v českých zemích“ pod vedením PhDr. R. Vondráčka.

Vzhledem k tomu, že nebyl realizován odprodej depozitáře v Brandýse nad Labem, nebyly vykázány žádné závazky vůči státnímu rozpočtu.

3. Plnění rozpočtu

Celkové neinvestiční náklady (bez účelových dotací) byly k 31. 1. 2007 56.908 tis. Kč, oproti schválenému prvotnímu rozpočtu 55.981 tis. Kč došlo k navýšení o 927 tis. Kč. Překročení plánovaných nákladů bylo pokryto navýšením příspěvku ze strany zřizovatele MK (zejména na osobní náklady).

V porovnání se schváleným rozpočtem došlo k poklesu příjmů ze vstupného (426 tis. Kč), kdy příjmy v roce 06 ovlivnila divácky úspěšná výstava. Tento pokles byl kompenzován nárůstem příjmů z prodeje zboží a příjmy z jiných ostatních výnosů.

V roce 2007 bylo dosaženo nulového hospodářského výsledku. Tento výsledek byl do značné míry ovlivněn i skutečností, že došlo k nárůstu v nákupech sbírkových předmětů, na druhé straně se nepodařilo finančně pokrýt zajištění některých oprav. V rámci stávajícího rozpočtu byly od počátku roku prováděny běžné opravy budov, strojů, výpočetní a dopravní techniky

Zvyšující se náklady na provoz souvisí s rostoucími náklady na energie, služby a rostoucí mzdové náklady.

Rozklad příjmů a výdajů

osvědčení k vývozům

	tis. Kč
v roce 2000	435
v roce 2001	305
v roce 2002	294
v roce 2003	214
v roce 2004	213
v roce 2005	256
v roce 2006	285
v roce 2007	241

Příjmy za osvědčení k vývozům zůstávají i po vstupu do EU na stejné úrovni.

vstupné

	tis. Kč
v roce 2000	2010
v roce 2001	2961
v roce 2002	2638
v roce 2003	2857
v roce 2004	4171
v roce 2005	3488
v roce 2006	4128
v roce 2007	3374

Příjmy ze vstupného jsou standardní, jen v letech 2004 a 2006 se projevila vždy divácky atraktivní výstava (např. Šperky Marie Callas 06).

reprodukční práva

	tis. Kč
v roce 2000	145
v roce 2001	331
v roce 2002	227
v roce 2003	235
v roce 2004	259
v roce 2005	189
v roce 2006	166
v roce 2007	24

V posledním roce došlo k poklesu, neboť nakladatelství raději kompenzují repro práva publikacemi, které zase slouží na výměnu titulů knihovně UPM.

nájem a služby

v roce 2002	400
v roce 2003	403
v roce 2004	557

v roce 2005	752
v roce 2006	741
v roce 2007	888

pohonné hmoty

	tis. Kč
v roce 2001	137
v roce 2002	105
v roce 2003	86
v roce 2004	100
v roce 2005	114
v roce 2006	106
v roce 2007	100

knihy	tis. Kč
v roce 2002	382
v roce 2003	662
v roce 2004	365
v roce 2005	409
v roce 2006	407
v roce 2007	388

V nákladech na nákup knih se projevuje výměna publikací získaných za repro práva.

ostatní spotřební materiál

	tis. Kč
v roce 2001	777
v roce 2002	839
v roce 2003	818
v roce 2004	860
v roce 2005	1083
v roce 2006	908
v roce 2007	964

opravy strojů

	tis. Kč
v roce 2000	571
v roce 2001	539
v roce 2002	487
v roce 2003	813
v roce 2004	1055
v roce 2005	1504
v roce 2006	2232
v roce 2007	570

Od roku 2007 jsou náklady na opravu a údržbu počítačů sledovány samostatně. Na tuto činnost bylo v uvedeném roce vynaloženo 1.481 tis. Kč.

oprava a údržba budov

	tis. Kč
v roce 2000	7352

v roce 2001	2207
v roce 2002	136
v roce 2003	576
v roce 2004	10754
v roce 2005	2901
v roce 2006	573
v roce 2007	951

	poštovné	telefony
	tis. Kč	tis. Kč
v roce 2000	137	1096
v roce 2001	122	1008
v roce 2002	102	759
v roce 2003	130	728
v roce 2004	98	805
v roce 2005	115	718
v roce 2006	107	633
v roce 2007	151	647

	ostraha	úklid
	tis. Kč	tis. Kč
v roce 2000	1634	353
v roce 2001	1779	341
v roce 2002	1687	274
v roce 2003	1887	289
v roce 2004	1976	382
v roce 2005	2896	418
v roce 2006	5062	557
v roce 2007	4787	571

Nárůst výdajů za ostrahu od roku 2006 je dán zabezpečením dozoru expozice dodavatelským způsobem.

nákup sbírkových
předmětů

	tis. Kč celkem	prostř. UPM
v roce 2002	314	109
v roce 2003	1052	90
v roce 2004	3111	233
v roce 2005	3520	161
v roce 2006	846	326
v roce 2007	1607	1232

Zvýšená částka na nákup je dána prvním čerpáním rezervního fondu z pojistné události, který je určen na nákup sbírek.

odpisy	tis. Kč
v roce 2000	4856
v roce 2001	6785

v roce 2002	3777
v roce 2003	4065
v roce 2004	3725
v roce 2005	5110
v roce 2006	5223
v roce 2007	5285

4. Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových nákladů

Viz tabulka

Celkový limit mzdových prostředků stanovený MK ČR nebyl překročen.

		Kč
Platy	limit MK ČR celkem	22491000
	vyčerpáno celkem	22514010
	přečerpáno	23010
	kryto - mimorozpočtové zdroje	24219
	z toho: Culture 2000, MAK	
	Víteň	18219
GA - PhDr. Suchomel	6000	

Kč

OON	limit MK ČR celkem	928000
	vyčerpáno celkem	1076148
	přečerpáno	148148
	kryto - mimorozpočtové zdroje	148155
	z toho: Culture 2000MAK	
	Víteň	28155
GA - PhDr. Suchomel	94000	
Ga - PhDr. Vondráček	26000	

Rozpis limitu MK ČR platy Kč

Provoz	limit	20279000
	vyčerpáno	20277791
	nedočerpáno	1209

Limit na platy nebyl dočerpán o 1209,-Kč

IG UPM	limit	2212000
	vyčerpáno	2212000
	nedočerpáno	0

Rozpis limitu MKČR		OON Kč
Provoz	limit	450000
	vyčerpáno	449993
	nedočerpáno	7

Limit na OON nebyl dočerpán o 7,- Kč : celkem

IG UPM	limit	95000
	vyčerpáno	95000
	nedočerpáno	0

VISK 5+8	limit	377000
	vyčerpáno	377000
	nedočerpáno	0

Z mimorozpočtových zdrojů byly mzdové prostředky čerpány v rámci prostředků poskytnutých GA ČR na projekt Čínské umění z moravských sbírek (PhDr. F. Suchomel a publikaci Umění biedermeieru v českých zemích PhDr. R. Vondráček) a v rámci programu EU-Culture 2000 ORNAMENTALS PRINTS (MAK Vídeň).

5. Rezervní fond MK ČR
(nevyužito)

6. Účast na programech mezinárodních institucí

Osoby	název konference	místo konání	Kč
PhDr. Uchalová	Generální konference ICOM	Vídeň	33.337,-
PhDr. Hlaváčková	Generální konference ICOM	Vídeň	31.681,-
PhDr. Karasová	Generální konference ICOM	Vídeň	30.615,-
PhDr. Koenigsmarková	Generální konference ICOM	Vídeň	34.215,-
Mgr. Hlaveš	Generální konference ICOM	Vídeň	31.474,-
		Celkem	161.322,-

Příspěvek ICOM v roce 2007 na tyto akce činil 50 tis. Kč.

UPM je od roku 1991 členem mezinárodní organizace ICOM a platí členský příspěvek prostřednictvím českého výboru ICOM, legitimace ICOM umožňuje volný vstup držitelům do muzeí na celém světě, stejně jako členství umožňuje rozvíjení profesních kontaktů. Pracovníci UPM jsou aktivní v několika odborných komisích a zúčastňují se ročních zasedání. V letošním roce bylo povinné zaplatit i konferenční poplatek generální konference a poplatek programu odborné komise. Roční příspěvek této organizaci činil 19. 300,-Kč

7. Zahraniční služební cesty

Viz příloha

8. Zálohové platby

Viz příloha

9. Srovnání výše prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a z rezervního fondu

Provozní prostředky tis. Kč

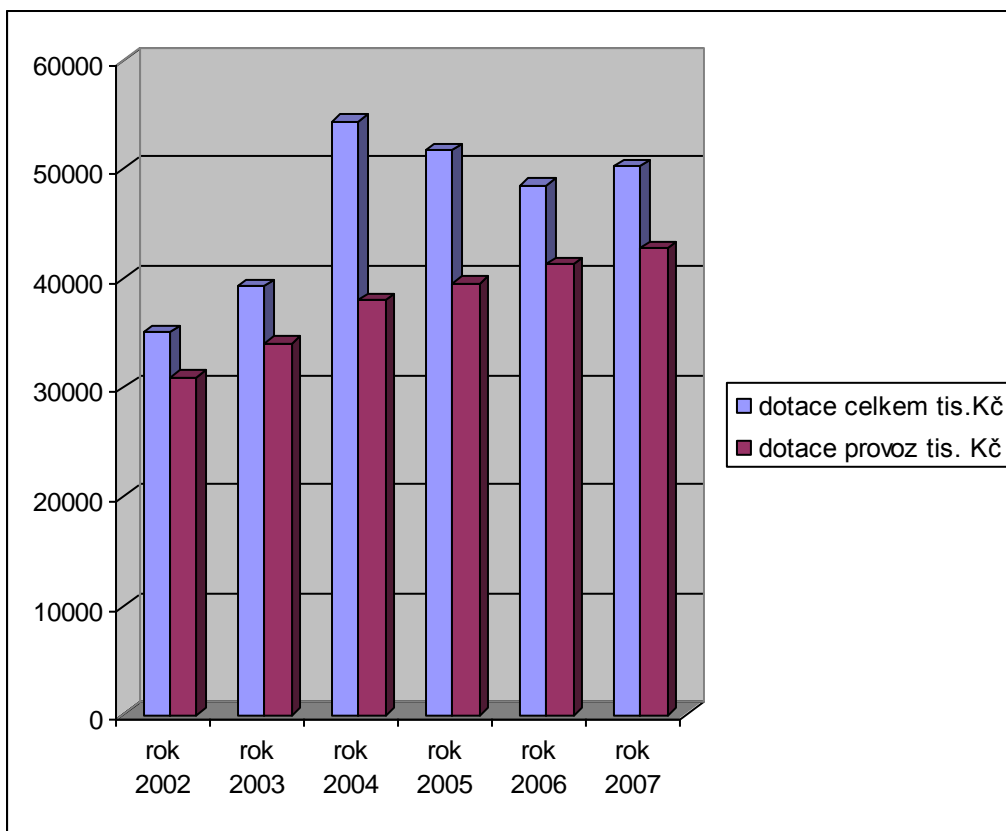
Dotace	k 31.3.2007	k 30.6.2007	k 30.9.2007	k 31.12.2007
provozní dotace	10486	20971	31457	42566
věda a výzkum		2000	2800	4200
kulturní aktivity		750	750	1950
VISK			319	506
Výkupy			375	375
ISO				620
Celkem	10486	23721	35701	50217

Investiční prostředky tis. Kč

Dotace	k 31.3.2007	k 30.6.2007	k.30.9.2007	k 31.12.2007
ISO			340	2024,7
VISK				271
Celkem			340	2295,7

Čerpání provozních prostředků bylo rovnoměrné. Účelové prostředky byly čerpány po předání a vyúčtování provedených prací.

období	Dotace celkem v tis.Kč	Dotace na provoz v tis. Kč
rok 2002	35012	30930
rok 2003	39229	33995
rok 2004	54382	38012
rok 2005	51661	39544
rok 2006	48511	41297
rok 2007	50217	42766

10. Čerpání finančních prostředků v rámci programů Evropského společenství

Z mimorozpočtových zdrojů byly čerpány prostředky v rámci programu EU-Culture 2000 ORNAMENTALS PRINTS ve výši 485.934,48 Kč. Tyto prostředky byly určeny na vytvoření mezinárodní databáze grafických listů a na přípravu výstavy s doprovodnými texty. V závěru roku bylo zahájeno čerpání v rámci Programu celoživotního učení Leonardo da Vinci. Finanční prostředky jsou určeny na pedagogickou, kulturní a jazykovou přípravu účastníků, na úhradu cestovních a pobytových nákladů a na řízení a monitoring projektu. V roce 2007 byly na přípravu účastníků projektu vynaloženy prostředky ve výši 32.210,-Kč.

11. Není

12. Není

Milan Košťál, ekonom